

“Reduir el meu llibre a Barcelona, com reduir els altres a Mallorca, no té sentit”

Baltasar Porcel (Andratx, 1937) publica a Edicions 62 la novel·la *Cada castell i totes les ombres*, premi Sant Joan Caixa Sabadell 2008.

—Amb quin estat d'ànim heu escrit aquesta novel·la que, com diu la contracoberta, “mostra el pols de Barcelona, essències i contradiccions d'ara mateix alhora que del seu passat, la tragèdia i les il·lusions”?

—Molt animat. Amb la consciència que l'havia de fer, quan la vaig començar, un parell d'anys abans del càncer. Que havia de fer un llibre important, vital. És un dels llibres que he escrit amb més fruïció. I tinc ganes de llegir-lo, ara que fa temps que no l'he mirat.

—Sense cap indignació?

—No. He retratat allò que d'una banda crec que és Barcelona, amb coses més reals i coses més espectrals. I després d'això ho he fet sota el prisma de la gran ciutat moderna, amb la seva lluita fonamental, que és la del poder, sempre dividit en dos eixos: els castells, que és el poder, i la massa.

—Ni contra els polítics?

—Això no m'ha interessat mai gaire. No crec que Catalunya estigui pitjor o millor que al segle XX. Un crític ha parlat, referint-se a la novel·la, de la decadència de Catalunya. No ho sabia. No entenc tant d'interès pels polítics. Sempre han estat uns fracassats; o es dediquen a nedar i guardar la roba. Als diaris, de la política, només en lleigeixo els titulars. No entenc com la gent segueix els debats polítics que es fan per televisió. Tot és reiterat, no s'arriba mai enlloc. No entenc com es deixa de banda la literatura i l'art per la política. Vaja, una part de la gent, perquè la major part de la que conec la menysprea. Els polítics no són els protagonistes del llibre. N'hi surten, però també el cor, els sentiments, l'art... La complexitat de la vida.

—Els polítics no tenen poder?

—No crec que la política sigui el nucli important de poder. Acompanya el poder. Trobo més important la força cultural que no la política.

—Penseu que heu elaborat un punt de vista concret sobre la ciutat?

—Quin era el punt de vista de Balzac quan escrivia? Ho

JORDI FLAY

Baltasar Porcel ha obtingut el premi Sant Joan Caixa Sabadell amb la novel·la *Cada castell i totes les ombres*.

desconec. Hi ha molts punts de vista, els dels personatges.

—Pensàveu en Balzac quan l'escrivíeu?

—Si hagués d'esmentar referències, parlaria dels grans americans del segle XX, de Saul Bellow a Tom Wolfe, passant per Faulkner i Hemingway, encara que tinc diferències amb tots ells. La novel·la americana del segle XX és la que més m'agrada, i del XIX, la russa.

—De França, res?

—Del XX, començant per Proust i acabant per Camus, no són del meu interès fonamental. Els trobo massa de laboratori. Proust, amb totes aquestes futilitats, aquestes minúcies, i Camus, perquè està desposseït de sensualitat.

—Escriviu sobre Barcelona perquè esteu enamorat de Barcelona?

—Perquè és la gran ciutat que conec més profundament. M'agrada més Roma, Venècia, París. Però Barcelona em sembla una ciutat funcional. Té aquesta cosa

mediterrània de barreja que està bé. És agradable. Sobretot de dia; de nit és massa humida. Però és molt pesada mentalment, que és el que em feia por al principi, fins que me'n vaig deslliurar. No s'han fet gaires coses sobre Barcelona, globalment. Suposo que aquesta cosa cerebral li resta, culturalment, força. Oller té una cosa, potser massa moralista, massa convencional, *La febre d'or*, que està bé.

—Us sentiu barceloní?

—La meva dona i els meus fills són d'aquí. Els gats també són d'aquí. Això ja és molt. Tenia un ocell, però un gat se'l va menjar. A mi han intentat menjar-se'm moltes vegades, no els gats, però me n'he sortit.

—Quins van ser els materials que vàreu triar en primer lloc per construir la novel·la?

—Una idea. Barcelona. La que porto al subconscient. Són molts anys i moltes vivències. I de seguida vaig veure que l'havia de muntar sobre dos personatges contrastats, un de poderós i per sobre de la mitjana, amb empena i complex, un Cambó, i un de vulgar, amb secundaris més corrents, del poeta a l'executiu i el polític. Però reduir el llibre a Barcelona no té sentit, com no en té reduir els altres a Mallorca.

Lluís Bonada